

S 4. VAŠKEGA PRAZNIKA V VNANJH GORICAH

Življenje naj se spet vrne v naše vasi

Pred staro, a lepo obnovljeno Gršakovo domačijo v Vnanjih Goricah je bilo predzadnje nedeljo v marcu živahno in veselo, kot najbrž že dolgo ne. Mnogi domačinov in okoličanov, zraven pa tudi uglednih politikov, med katerimi so bili predsednik slovenske vlade Lojze Peterle, član predsedstva Ivan Oman in minister za kulturo Andrej Capuder, je prepeval oktet bogoslovcev, hkrati pa so ga med drugim posvetili tudi materinskemu dnevu. Ob tej priložnosti so se predstavili tudi mladi modelarji, balonarji in letalci Aerokluba Brezovica, najmlajši, prostovoljci iz občinstva, pa so se pomerili v improvizirani kolesarski dirki.

Poleg izvedencev za letenje z baloni, ki so pojasnjevali, kako poteka tekmovalstvo z baloni »fly in«, je pred mikrofonom stopil tudi sam Lojze Peterle, ki se je spomnil, kako je nekdo tudi sam doživljal življenje v vasi.

»Tudi sam sem iz vasi, resda precej majhne, saj ima samo osem hiš, in sam sem tudi doživel tisti čas, ko se je reklo, da ostane na kmeth in tisti, ki nimajo vse urejeno v glavi.«

Kot »praktični prikaz vlaganja kapitala v naše korenine, kulturno dediščino in našo prihodnost – slovensko družino«, kot so zapisali v svojem programu, so organizatorji (koordinacija KS Vnanjih in Notranjih Goric in Brezovice) že pred tem pripravili tudi sprejem v Galeriji Trobec na Brezovici, kjer je prav ta čas razstavljal akademski slikar Janez Kovarčič.

»Vas smo vzeli kot družino, zato bomo tudi predstavili ti dve družini,« je v svojem uvodnem

nagovoru v lepo urejeni Trobčevi domačiji je predsednik organizacijskega odbora vaškega praznika Drago Stanovnik. Nad renovirano Pokovo hišo je bil navdušen tudi Ivan Oman: »Vesel sem, da se je našel nekdo, ki je obnovil tako zanimivo staro hišo in je ni šel podirati ter graditi nekaj novega. Bila bi nepopravljiva škoda, če bi se to zgodilo.«

Pod geslom »Duhovni mir in zdravo okolje«, se je 4. vaški praznik pravzaprav začel že teden dni poprej – 16. marca. Ves teden so zagnani organizatorji posvetili pridelavi zdrave hrane, urejanju ohlišnic in aranžiranju pa tudi čiščenju okolja. Kot nam je povedal Drago Stanovnik, pa se je vse skupaj začelo že veliko prej, ko so obnovili cerkev na Guľtu.

»Veliko ljudi smo pridobili za pomoč pri obnovi cerkve. Med drugim smo se srečali tudi z mentorico Magdaleno Pezdri in si objubili skupno sodelovanje. Iz tega se je rodila okrogla miza o kulturnem sožitju na vasi, ob začetku zime smo se uredniki revij za mladino in družino pogovarjali o koristni izbiri prostega časa, na spomlad pa smo imeli duhovno prenavo... Tako smo v soboto, 21. marca, na Sosedov dan, ob pomoči zelenih, ljudske stranke in vzgojiteljic vrta nanovo ozelenili okolico otroškega vrta z lovci in skavti pa smo očistili zelene površine barja in se dogovorili, da s skupnimi močmi uredimo tudi učno pot. Spetoma smo ljudem, ki nimajo lastnega prevoza, priprajali na dom hosto, s peščenim materialom iz vrta pa smo nasuli luže na poljskih poteh.«

Eden prizadevnih pomočnikov pri organizaciji vaških praznikov v Vnanjih Goricah je tudi Edvard Zore, ki v njih vidi tudi lepo priložnost za razvoj kulture.

Zahvala organizatorjev

V imenu organizatorjev vseh prireditelj četrtga vaškega praznika se iskreno zahvaljujem Trobčevi in Gršakovi družini za vsestransko pomoč in sodelovanje z željo, da bi javnost razumela in prav cenila ter upoštevala Vaše izkušnje tudi v svojih družinskih, delovnih in političnih skupnostih.

Veseli smo že kar rednega sodelovanja vrta, KS, GD, mladine, KUD Rožmarin, gospodinj iz Vnanjih Goric ter OŠ, župnika, Jonatana, lovcev in skavtov z Brezovice. Pa tudi novih sodelavcev: KS Notranje Gorice, KS, GD, Aero kluba z Brezovice in vseh ostalih sodelavcev, ki so pripomogli, da je praznik uspel.

Se posebej pa smo hvaležni mojstru, ki so s svojimi izkušnjami praznik obogatili in poneli v svet naše delo: misijonarjem, strokovnjakom, ministrom, voditeljem strank, oktetu bogoslovcev, modelarjem, šolskemu pevskemu zboru, kolesarjem, balonarjem, TVS, fotografom, Slovenskim brazdam, Naši komuni in snemalcem. Tudi Mladinski knjigi se zahvaljujemo za dragocene in bogate knjige nagrade.

Prav z vsemi si seveda želimo nadaljnjega sodelovanja pri naših prizadevanjih za medsebojno pomoč in skupni napredek.

V imenu skupnosti Brezovice, Vnanjih in Notranjih Goric DRAGO STANOVNIK

»Ti prazniki so po mojem zelo pozitivna zadeva. K temu je gotovo veliko pripomogla tudi folklorna skupina »Rožmarin«, ki prav letos praznuje svojo 10-letnico. Poleg teh praznikov, pa pri nas potekajo tudi razni tečaji, kot na primer kuharski, klekljarski in podobni, ki jih vodi mentorica folklorne skupine Magdalena Pezdri. Pač, čas je moral prinesiti svoje.«

B. VRHOVEC

Odmev in resnica o rakiški cesti

KS Rakitna je posredovala obrazložitve o zaprtju ceste na vse mogoče forume od občine do republike ter tudi na Republiko upravo za ceste, ki je strokovna služba ministrstva. Vendar od tam ni bilo posebnega odgovora, razen telefonskega obvestila g. Levničarja, da je »naša cesta vključena v program asfaltiranja za leto 1992, ki je urednjenjeli le ob sprejemu spremembe republiškega proračuna, zato nam predlaga, da poskušamo vplivati na poslance republiške skupščine, da izglasujejo navedeno predlog. V predlogu za spremembo je namreč navedeno, da je potrebno 30% davka od prodaje nafnih derivatov nameniti za ceste, saj je namen tega davka ravno vzdrževanje in obnova cest, ne pa morebitno reševanje likvidnosti bank ali financiranje adaptacij bivših vojašnic.

Tudi Rakičani nismo toliko zaostali, da ne bi znali brati ali pogledati ustreznih dokumentov. Žal smo ugotovili, da g. Levničar iz republiške uprave za ceste ne govori resnice že vrsto let. V pripravljenem gradivu za leto 1992, ki so ga dobili tudi poslanci Republiške skupščine, KS Rakitna pa na Ministrstvu za ceste, nikjer ni predvideno asfaltiranje tega odseka. Iz tega izhaja da sta tako Republiška uprava za ceste, kot tudi ministrstvo POZABILI NA NAŠO CESTO. Dejstvo je namreč, da se večkrat pojavlja cesta R 372, vendar žal le odsek Ljubljana-IG in rekonstrukcija križišča Ižanke pri Črni vasi (pri Mokarju). Navedena cesta namreč nosi oznako R 372 – 1360, odsek ceste Podpeč Rakitna pa R 372 – 1436. Žal nam tako tudi ministrstvo obljube ne morejo pomagati.

Morda je vredno napisati tudi dejstvo, da se »naša cesta« – R 372 – 1436 gradi že četrto leto. Najprej je bil na vrsti odsek v dolžini oca 2 km iz Rakitne do križišča s cesto Gornji Ig – Krin – Rakitna. Spominjam se koliko razburjenja, dopisov in telefonskih klicev je bilo takrat naslovljenih na Republiko upravo za ceste (takratni SIS), saj so delavci cestnega podjetja Ljubljana cel mesec na cesti lenarili in malicali. Šele ob zahtevi, da si pristojni na kraju samem ogledajo nedelno konstrukcija podjetja se je kljub pozni jeseni rekonstrukcija dejansko

Za Rakitno

Javljamo se vam iz ene najlepših turističnih točk v bližini Ljubljane: RAKITNE. S svojo gorsko klimo (789 metrov nadmorske višine), čudovitimi smrekovimi in jelovitimi gozdovi in jezerom, je kot nalašč za kratek izlet. Znani smo predvsem po zdravilnih učinkih našega podnebja, ki blagodejno vpliva predvsem na človeški živčni sistem. V kraju je Mladinsko klimatsko zdravilišče, kmetije, sodobni trgovski in gostinski lokali. Trudimo se, da bi kraj še bolj turistično zaživel, saj je le 29 km oddaljen od Ljubljane.

Imamo pestre načrte za ugodnejši in hitrejši razvoj kraja, pa bi zato radi pritegnili čimveč krajanov k turističnim dejavnostim, ureditvi prijaznega okolja, ki bi obogatil turistično ponudbo kraja. V mislih imamo razvoj domače obrti, povezane s krajevnim ljudskim izročilom, zeliščarstvo, čebelarstvo, lov in ribolov in še kup drugih dejavnosti. V zimskem času bo urejeno smučišče na Novaški gori, urejene tekaške proge, jezero pa pripravljamo za drsanje.

Obstoječo gostinsko ponudbo želimo razširiti tudi na možnost prenočevanja gostov in njihovo daljše bivanje v kraju. Pri tem bomo posebej upoštevali potrebe družin ter malih obiskovalcev v spremstvu odraslih. **KRAJ NAJ BI ZAŽIVEL, Vendar UMIRJENO IN PRIJETNO, PRIMERNO POČITNO, REKREACIJI IN NAŠEMU ZDRAVJU!**

Žal nam pri izpeljavi vseh naših načrtov manjka nekaj bistvenega, to pa so seveda finančna sredstva. Z največjim upanjem, da bomo kljub težkim časom naleteli na razumevanje in pomoč, vas torej prosimo za finančno in moralno podporo v naših prizadevanjih. Upamo, da

Boljša telefonija in TV signal

Že lani so na Rakitni začeli s sistematičnim urejanjem samega središča vasi. Zgradili so pločnike, parkirišče, avtobusno postajališče, obnovili in razširili zid na vaškem pokopališču ter spravili pod streho mrliško vežico (sami so krili kakih 60 odstotkov stroškov). Zjaj potrebujejo denar, da bi do kraja uredili mrliško vežico, uredili vaški trg in postavili novo avtobusno čakalnico. Načrtujejo pa še kakih 10 novih svetlobnih teles na omrežju javne razsvetljave.

Poleg drugih del, so se Rakičani že predlani intenzivno lotili tudi telefonije, kjer so po njihovih ocenah prav tako prispevali prek 50 odstotkov potrebnih sredstev. Dobili so kakih 200 novih telefonskih priključkov, tako da jih imajo zdaj skupno že kakih 220. V kraju imajo lastno telefonsko centralo in radijsko relejno postajo, ki jih prek Krima povezuje s celotnim barjansko-krimskim območjem. Razen telefonije, pa so zgradili tudi lokalno omrežje kabelske televizije, saj vsi do zdaj niso mogli sprejemati niti I programa TV Slovenije. Zjaj, ko imajo nov antenski stolp, lahko nemoteno spremljajo tako I kot II program slovenske televizije, Kanal A, TV Koper, Hrvaško TV I in II, zraven pa še 6 satelitskih programov. Razmišljajo pa tudi že o lastnem kanalu; pravzaprav bo to le neke vrste tekletski, ki ga bodo usmerjali prek računalnika.

B. VRHOVEC

Velikolaška policija ni ukinjena

Decembra lani je Anton Polzelnik, delegat KS Velike Lašče, na zasedanju vseh zborov skupščine postavil naslednje poslansko vprašanje:

»Pred približno tremi tedni je bil ukinjen oddelek postaje policije v Velikih Laščah. Oddelek je opravljal svojo dejavnost za okrog 3.400 prebivalcev na območju KS Rob, Velike Lašče in Turjak. Krajanji so zaradi tega zaskrbljeni... Ali bo spet vse preneseno v center? Velike Lašče so od Ljubljane oddaljene 32 km, zato ni sprejemljivo, da prihajajo delavci postaje policije iz Ljubljane v Velike Lašče.«

Iz Ministrstva za notranje zadeve – Uprave za notranje zadeve Ljubljana ali natančneje iz urada šefa načelnika Vladimirja Korošca je prišel naslednji odgovor:

»V zvezi s poslanskim vprašanjem, ki ga je podal Anton Polzelnik iz krajevne

skupnosti Velike Lašče, na 14. skupnem zasedanju zborov skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik in se nanaša na ukinitve Policijskega oddelka v Velikih Laščah, vam sporočamo, da Policijski oddelek Velike Lašče uradno ni bil ukinjen in tudi ni predvideno, da bi ga ukinitvi v bližnji prihodnosti. V omenjenem oddelku je prišlo v okviru kadrovskih potreb le do preemestitve dosežanega komandirja na drugo delovno mesto, v okviru Uprave za notranje zadeve. Policijski oddelek pa še naprej redno opravlja dejavnost na dosežanem teritoriju. Kakršnakoli namigovanja o ukinitvi oddelka s strani Uprave za notranje zadeve, so brez realne osnove, saj o ukinitvi oddelka odloča občinska skupščina, v soglasju z Ministrstvom za notranje zadeve. Prosimo, da o tem seznanite poslance občinske skupščine, posebej pa krajevne krajevne skupnosti Velike Lašče.

Mormoni v krajevni skupnosti Vrhovci

Že dobro leto stanujejo v naši ulici Vrhovci Cesta XII. ameriški mormonski misijonarji. Na vsakih nekaj mesece do leta se menjavajo. Sosedje jih občutimo kot prijazne, vnujnde mladeniče. Stari so okoli 20 let.

Njihova posebnost je, da nosijo na reverju sukničja ali plašča črno tablico z napisom kaj in kdo je vsaj posebej. Na primer: »Elder« (starešina), ta in ta, Elder je duhovnik, pastor, svečenik. Svojo versko seko imenujejo Cerkev Jezusa Kristusa – svetnikov zadnjih dni.

Osebo sem se seznanil s tema dvema, ki sta sedaj gosta naše ulice, ko sem ju pred teden presenečen našel, kako čistita javne stopnice (86 stopnic) s ceste XII. na cesto VIII. To stopnišče namreč »Snaga« zanamarja, čeprav ga ima v seznamu ulic, ki jih mora čistiti. Lani jih sploh ni očistila. Začel sem z njima pogovor. Predstavila sta se za Elderja Catona in Elderja Cochrane.

Caton je prav lepo govoril slovensko, skoraj brez naglasa in s solidnim besednim zakladom. Cochrane pa nekaj slabše. Zanimivo pa je, da ima ravno Elder Cochrane prednike iz vasice Brezje pri Semicu v Beli Krajini. Od tam je bila njegova pra pra babica, ki je emigrirala v Ameriko. Sicer pa sta doma iz Colorada in iz Arizone.

Njihova pravila določajo, da morajo vsak mesec napraviti 4 ure javno koristnega dela.

ALI STE VEDELI?

Dobravca nad Dobravco

Prijazna vasica nad južnim robom Ljubljanskega barja. Zjaj docela pozabljena, je bila nekoč bolj poznana, ker je tod minilo vodila edina pot z Iga, čez Pjavo Gorico, proti Ljubljani. Znano krajša je bila vodna pot, po Ilici in Ljubljani, ki so jo uporabljali, kadar so šli v mesto brez vprege. Zanimivo, da je spomin na ta potovanjski s čolni med ljudmi še živ, čeprav je od tega že polnih sto in petdeset let, pa še kakšen dan več.

Dobravca nad Kremenico

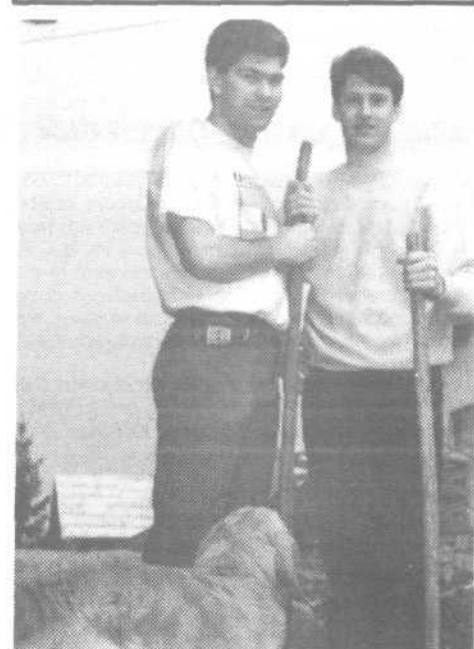
Manjša gručasta vas, sredi katere stoji pravi, pravcati grad, res da ne velik, pa vendar! Pred časom je bil last družine Engerlshaus, zdaj so pa graščaki domačini. No, v tem primeru je pozornost usmerjena na pokrajino, kamor se je vgnedila vasica. Področje je obdano z gozdovi, obdarjeno z lepim razgledom in slabo cesto, zato pa vlada med strminami kosenjani čudoviti mir, ki ga od časa do časa prekine nenaaden piš rezke burje, tam od Turjaka sem čez.

(London) brez pitne vode. Do kdaj?

V tem starejšem naselju imenovanem London je v višinskem predelu 29 hiš brez vodovoda, čeprav je do centra Ljubljane samo 3 kilometre in se oskrba vrši individualno s pomočjo karnic. Prav tako pa naselje nima kanalizacije, toda o tem kdaj drugič. V nižjem predelu imam zgradbeno hišo z gradbenim dovoljenjem in od leta 1981 živim v njej. Leta 1983 sem samoiniciativno pričel reševati problematiko preko krajevne skupnosti za celo naselje. Ob podpori predsednika zbora uporabnikov pri bivši KSLO mi je uspelo problematiko spraviti v prioriteten plan. Ob nadaljnji vsehsplošni podpori krajevne skupnosti, Mestnega vodovoda, KSLO, občine Vič-Rudnik in ostalih smo v gradbenem obdobju po številnih sestankih na krajevni skupnosti pridobili dve lokacijski dokumentaciji in idejni projekt. Poleg večjih težav v samem naselju ob pridobivanju soglasja s strani posameznih krajanov, smo pred pridobitvijo in plačilom občinske zemlje Skladu stavbnih zemljišč za izgradnjo vodohodra. Da posamezni krajan in lastnik zemljišča na katerem naj bi po idejnem projektu bil zgrajen vodohod in, da bi zazidalni načrt VS 1/6 bil potrjen, bi vodovodna oskrba bila rešena že pred dvema leti. Sredstva za nadomestilo in uporabo stavbnih zemljišč pa se plačujejo redno vsa leta. Podjetje za urejanje stavbnih zemljišč, s katerim je podpisana pogodba, da pridobimo gradbeno dovoljenje, je zelo delavno toda žal nemočno.

Do kdaj bodo otroci v tem naselju brez pitne vode? Sprašujem se, kakšni smo Slovenci v prepičanju, da je voda osnova življenja, vprašajmo se vsi skupaj, kaj bomo zapustili zanamcem ne glede na teh 29 hiš, ki nimajo rešene oskrbe s pitno vodo in to v glavnem mestu države Slovenije.

Predsednik gradbenega odbora pri KS Rudnik

Tokrat sta očistila stopnice. Slikal sem ju pri delu skupaj z našim psom Majem, ki je njun prijatelj. STANE TRČEK

Nove oblike sodelovanja

Na predpustni večer smo se v galeriji Trobec, na Brezovici, srečali s predstavniki večine skupnosti, ki delujejo na Brezovici, v Vnanjih in Notranjih Goricah. Pogovarjali smo se o novih oblikah sodelovanja v vseh in med seboj. Predstavljeni pa so bili tudi vaški prazniki in Frizolarjev bilten (vaški časopis), kot možni obliki prizadevanj za medsebojno sožitje, ki v praksi se nista naletela na odpor.

Tako kot vsa srečanja do sedaj, nam je tudi to prineslo nove prijatelje in vzpodbudne novice s tega področja tudi z Brezovice in Notranjih Goric.

Slednji se bodo med drugim na več načinov spomnili znanega pisatelja in duhovnika Janeza Jalna, ki je služboval in pisal v Notranjih Goricah. Na Brezovici pa se gasilci pripravljajo na Florjanov praznik, imajo pa tudi že urejen prostor za novo občino, novo dvorano v gasilskem domu in Trobčevo galerijo najvišje kakovosti. Pogovarjali smo se tudi o turizmu in kulturi, za kar imamo vse pogoje, le izkoristiti jih bo potrebno. Resno opozorilo pa so posredovali lovci, saj so poleg povabila na čiščenje opozorili na nevarno bolezen divjadi na našem področju, ki ogroža tudi nas in naše domače živali.

Gasilci so opozorili na pomembnost ekologije v zaprtih prostorih, saj prav nered povzroči največ požarov in drugačne škode. Zdravnica je povedala, da povečanje števila pacientov v primeru nove občine pomeni najnujnost razširitve še sedaj tesnih ambulantskih prostorov, kar bo izvedljivo edino ob pomoči mesta in države. Umetnik-slikar Janez Kovarčič je ponudil vsestransko pomoč pri oživiljanju vasi.

Skavti so predstavili štirinajstredni mednarodni tabor na Ljubljanskem barju in poudarili skupno sodelovanje z lovci, ribiči, gasilci, taborniki, teritorialno obrambo in vsemi ostalimi.

Mladi pogrejšajo pestrejšo kulturno in zabavno ponudbo domačega področja, vključujejo pa se v mnoge skupnosti. Seveda pa nismo obšli niti komunalnih in drugih skupnih načrtov, ki nas združujejo v boju za preživetje. Sklepe večera je bil, da smo skupaj najmočnejši pri opiranju na lastne sile. Zato si moramo med seboj pomagati na vse načine in pozabiti na vse medlovske delitve. Hvaležni za gostoljubje in podarjeno večerjo družine Trobec, smo si objubili, da se še srečamo. DRAGO STANOVNIK

OBISKALI SMO RAKITNO Turizem lahko vrže lepe denarce

Rakitna s svojo neokrnjeno naravo, čistim, zdravim zrakom in odmaknjenostjo od mestnega trušča vsekakor velja za pomemben turistični potencial, toda da bi turizem v kraju zaživel tako kot je treba, bo treba postoriti še marsikaj, kjer seveda ne bo šlo tudi brez držubne pomoči.

»Zdaj si že kar nekaj časa prizadevamo, da bi krajevna skupnost dobila v upravljanje jezero, tako da bi lahko vsaj kolikor toliko uredili njegovo okolico,« nam je povedal predsednik sveta KS Rakitna Peter Kovarčič. »Skupaj s tukajšnjim turističnim društvom smo šli v akcijo, da bi od Mestne turistične zveze dobili nekaj sredstev, s katerimi bi lahko obnovili vsi klopi in smetnjake okrog jezera in boljše uredili parkirišče. Betonska brana jezera je že krepko načeta in se krushi, treba bi jo

